מט: יש בכור פרק שמיני בכורות

עין משפט נר מצוה

לג א ב מיי׳ פי״ח מהל׳ נחלות הלכה ג. סמג עשין קמד טוש״ע יו״ד סי׳ שה סעיף עו:
לד ג מיי׳ שם הלכה ו טוש״ע שם סעיף ח:
לה ד מיי׳ פי״ח מהל׳ מתנות עניים הלכה ה:
לו ה מיי׳ פי״ח מהל׳ נערה בתולה הלכה ח:
לז ו מיי׳ שם פ״ג הלכה ח:
לח ז מיי׳ פי״ח מהל׳ נחלות הלכה ו טוש״ע יו״ד סי׳ שה סעיף ג:
לט ח מיי׳ פי״ח מהל׳ נחלות הלכה ח:

גליון הש״ס

גמ׳ ובשמואל בדיני. ע״ניעין ס ע״ב תדיה ותסמה:

שיטה מקובצת

א) פדר תני אין בני פדר. גליון פדרי תימה אמאי משכש הברייתא דהאי תנא איתני כרב ועוד הא קיי״ל הלכה כרב באיסורי. תוס׳ רא״ש ז״ל: ואע״ג דקיי״ל כל היכא דפליגי רב ושמואל הלכה כרב באיסורא וכרשמואל בדיני הכא הלכתא כותיה דשמואל. בקצת ספרים ישנים אינו וכן משמע מתוס׳ הרא״ש: ב) גמ׳ מאי מנה: ג) תניא אמר איסתירא סאסריתא תר״ סרסיא נמחק: ד) ברוך לבריה מיד: ה) הלקחות קרם אות ר׳ נמחק: ו) ולא פורש לי אות ר׳ נמחק: ז) סלעים קטנים הס״ד: ח) בדינרא בדינר האמור בכל התלמוד שהוא דינר מדינה שמינית שבדינר צורי שהוא שש מעה שמיני שבדינר מדינה והיינו סאסריתא הוא סלע מדינה הס״ד ומה״ר חמש מיניהו לפדיון הבן רר׳ תנינא תנא הוא ופליג אבתני׳ הס״ד: ט) לקחות אהני חמש: י) בעיא היא בפרק: יא) ליה פשיטא לן דלא: יב) אימת דחל חיוב: יג) דמשכחת דהוא קודם: יד) כתב לכהן דאקני: טו) מנה דהסלע ד׳: טז) שלשים שקלים: יז) אבל ר״ת מדקדק דדינר: יח) דאמר איסתירא סוסריתא דמזדבנא: יט) דינר מדינה שמינית: כ) צורי ודינר צורי נוסחה: כא) דדינר ור׳ תנינא תנא פפרים: כב) דינרא בדינר הוב איירי כמו דינרא הדרמינא הוה דדהבא דמזדבנא: כג) דדינרא כולם בדינרי זהב: כד) דר׳ אסי אימר מנה צורי כלומר ה׳ סלעים של צורי הן סלעים של בן: כה) דינר זהב שלי: כו) צורי היא דינרא: כז) שמעא בתשובה: כח) עשרה מאתן שלי: כט) זה דכאן פירש דדינר: ל) בעשרים כדפרש״י דשיעורו בה׳ סלעים: לא) איסתירא סאריסיא: לב) סוסריתא הנראה: לג) לשון סורסי שהוא על שם סורא: לד) הש״ס דההוא לא מזדבן אלא בעשרים: לה) ששוה שמונה סלעים מסלעים שלי: לו) כ״ד כדהדר דל שתוהא מאותן כ״ד: לז) זהו ופלני דנקא דדומה:

מסורת הש״ס

א) [נדה כד: ע״ש], ב) [ע״ל שיטת רמ״ה], ג) [קדושין כט. ע״ש], ד) [ברכות ו: וש״נ], ה) [קדושין יח:], ו) [ויטלן רש״ס], ז) גי׳ אל״ק דיוקא המדינת צור ושיטור של אותה מנה כ״ה סלעים ומהסלע ד׳ זוזים. ח) כ״ל כמל ל״ק, ט) [ע״ש תוס׳ ל״ק דר׳ כהן], י) שהיא קודם לבנו ל״ק, כ) [וע״ש תוס׳ קדושין כט: ד״ה ואחיו], ל) גי׳ ל״ק דור ושיעור של אותה מנה כ״ה סלעים והסלע ד׳ זוזים, מ) כ״ל כמל ל״ק, נ) שהיא קודם לבנו ל״ק, כ) [וע״ש תוס׳ קדושין כט: ד״ה ואחיו], ל) גי׳ ל״ק דור ושיעור של אותה מנה כ״ה סלעים והסלע ד׳ זוזים, מ) כ״ל: כהן, י) שהיא קודם לבנו ל״ק, כ) [וע״ש תוס׳ קדושין כט: ד״ה ואחיו], ל) גי׳ ל״ק דור ושיעור של אותה מנה כ״ה סלעים והסלע ד׳ זוזים, מ) כ״ל כמל ל״ק, נ) דקאמר מיפריק ליה דכהן לא מלי לטרוף לקוחות: **מתני׳ מנה צורי.** מפרש בגמרא: **חמשים של אונס ושל מפקח.** כלומר וכן חמשים של אונס וכו׳: **וכולן בשקל הקדש.** דהוו עשרין מעין ואותן מעין שבמעות מנה צורי. וכגמ׳ [נא.] מפרש למה לי למיהדר ולמימני המי וכו׳ [ז]: **הון משקלים.** שקלים הבאים בנלסכה נאדר אין מניחין אם אלא מטבע של חלי שקלים: **גמ׳ מנה של צורי.** [ז]היולא במדינת צורי דהסלע ד׳ זוזים וזהו במשקל זהב של משקל שני פשיטין וחמלה למשקל הכחול: **רבי אמי אומר.** סלע צורי היינו דינר ערבא ישמעאלי. ולא [ז] פירש לי פשיטו ומצאתי בתשובת הגאונים בבליים שבעה דינרים האמורים בכל הש״ס שהדינר שם מעה כסף עושין עשרה מאותן שבמקל הקדש הוו כיון דכתיב (ויקרא מ) וכל ערכך יהיה בשקל הקדש: **אמר** רבי אבי מנה של צורי. פי׳ בקונטר היולא במדינת [ז]צור וזהו שיעור סלע של אותו מנה [ז]דבסלע ד׳ זוזים וזהו כמשקל זהוב של משקל שני פשיטים וחמלה למשקל הכחול וגרלה שקבלה היתה בידו מרבותיו ומשמע שרולה לומר דזוז הוא דינר של כסף ומשקלו [ז]של זהב וכמו כן פירש בפי׳ חומש בפרשת ואלה המשפטים גבי ל׳ [ז] שקל דהשקל משקלו ארבעה זהובים שהם חלי אונקי״ל למשקל היסר של קלוניא ומשמע נמי שרולה לומר דדינר כסף וזהב משקלו שוה דסלע הוא ד׳ דינרים אבל [ז] לא גרלה לר״ת [ז]מדקאמר דדינר של זהב משקלו כפנים של כסף כמו שאפרש בסמוך ועוד פי׳ בקונטר דר׳ מנינא דאמר [ז] איסתירא סרסיא דמזבנא דמנינא מייניהו בדינרא דינרא היינו בדינר האמור בכל הש״ס הוא דינר [ז] שמנינא שבדינר צורי ור׳ מנינא תנא הוא ופליג אמתניתין והשתא הוו חמש סלעים דכר מועט ומאלה נמלא דחמש סלעים של בן אין שוו אלא שמנינא שבדינר צורי [ז] וצורי גופיה אין משקלו אלא שני פשיטים ומאלה נמלא דחמש סלעים של בן אין שוין פשוט אחד ממטבע אלנו לר׳ מנינא ועוד דדינר [ז] מפרש דהוא דינר מדינה ובלשון משנה רגיל לקרותו זוז ובלשון הש״ס רגיל לקרותו פשיטי כי ההוא דכתובות (דף פז.) דאמרינן חמשי זוזי פשיטי ועוד כל דזכתי בסתם דינרא [ז] הוה דהכא דמזדבנא בעשרים וחמשה זוזי בפ״ק דקדושין (דף מ.) גבי רב כהנא דיהיב ליה אליהו שיפא דדינרי ור׳ אמי [ז]דאשכח חוניא [ז] דדינרי כלומר [ז]דדינרין זהב וגרלה לפרש דכולהו לא פליגי ואמתני׳ קימי לפרושי לן [ז]שיעורא דר׳ [ז] אמי מנה צורי דלומר סלעים ה׳ סלעים ממנה של סלעים של בן: **רבי** אמי אמר דינרא ערבא. כלומר [ז] דינר של ערבית שוה ה׳ סלעים של בן ולא כמו שפי׳ בקונטר דסלע צורי [ז]דינרא ערבית וגם פירש [ז] שמצאתי בתשובת הגאונים של בבליים שבעה [ז]דינרים האמורים בכ״מ בהש״ס שהדינר שם מעה כסף עושין עשרה [ז] מאותו של ערבית ודברי מורתן זה את זה [ז] דכיון דדינר של ערבית קטן אפילו מדינר שבכל הש״ס אין יכול להיות דסלע צורי הוא דינר ערבית והלא בסלע ד׳ דינרי מאותם של צורי שבכל הש״ס דאורייתא אין דינו לימכר אלא כו׳ סלעים של כסף שהן כ״ד דינרי כסף שהן כ״ד זוז (והא׳ זוז דינר האי) וזהא דקאמר ר׳ יוחנן כ״ה זוז אותו זוז נכנס להכרע כ״ד זוזין אם היו שוקלין כל אחד לבד: פ״א פורסיא. כלומר שהוא כפרסור שבו עושין כל סחורה. למ״ה:

ס״ם. ממתניתין מת האב בתוך שלשים בחזקת שלא נפדה כו׳: **עד שיביא ראיה** גרסינן. ואי מיימי דאיה הוי פדוי וקשיא לשמואל: **ודידיה.** חמש סלעים דידיה חזיל כהן וטרוף ממשעבדי שהרי שיעבודו של כהן קדם והיינו דקאמר שמלוהו על מנה כלומר שמאביו נשתעבדו אותן נכסים לכהן: **וכהנך חמש בני חרי פריק ד׳ לבניה.** מיד דאי יהיב בני חרי משום פדיון דידיה הו לא מיפריק בנו דשמא שיעבוד הלקוחות [כ] קודם לגידת בנו: **לאו כלכוכה כשטר דמיא.** ואי יהיב בני חרי בשביל פדיון בנו הו לא מיפריק איהו דכהן לא מלי טרוף לקוחות: **מתני׳ מנה צורי.** מפרש בגמרא: **חמשים של אונס ושל מפקח.** כלומר וכן חמשים של אונס וכו׳: **וכולן בשקל הקדש.** דהוו עשרין מעין ואותן מעין שבמעות מנה צורי. ובגמ׳ [נא.] מפרש למה לי למיהדר ולמימני המי וכו׳ [ז]: **הון משקלים.** שקלים הבאים בנלסכה נאדר אין מניחין אם אלא מטבע של חלי שקלים: **גמ׳ מנה של צורי.** [ז]היולא במדינת צורי דהסלע ד׳ זוזים וזהו במשקל זהב של משקל שני פשיטין וחמלה למשקל הכחול: **רבי אמי אומר.** סלע צורי היינו דינר ערבא ישמעאלי. ולא [ז] פירש לי פשיטו ומצאתי בתשובת הגאונים בבליים שבעה דינרים האמורים בכל הש״ס שהדינר שם מעה כסף עושין עשרה מאותן שבמקל הקדש הוו כיון דכתיב (ויקרא מ) וכל ערכך יהיה בשקל הקדש: **אמר** רבי אבי מנה של צורי. פי׳ בקונטר היולא במדינת [ז]צור וזהו שיעור סלע של אותו מנה [ז]דבסלע ד׳ זוזים וזהו כמשקל זהוב של משקל שני פשיטים וחמלה למשקל הכחול וגרלה שקבלה היתה בידו מרבותיו ומשמע שרולה לומר דזוז הוא דינר של כסף ומשקלו [ז]של זהב וכמו כן פירש בפי׳ חומש בפרשת ואלה המשפטים גבי ל׳ [ז] שקל דהשקל משקלו ארבעה זהובים שהם חלי אונקי״ל למשקל היסר של קלוניא ומשמע נמי שרולה לומר דדינר כסף וזהב משקלו שוה דסלע הוא ד׳ דינרים אבל [ז] לא גרלה לר״ת [ז]מדקאמר דדינר של זהב משקלו כפנים של כסף כמו שאפרש בסמוך ועוד פי׳ בקונטר דר׳ מנינא דאמר [ז] איסתירא סרסיא דמזבנא דמנינא מייניהו בדינרא דינרא היינו בדינר האמור בכל הש״ס הוא דינר [ז] שמנינא שבדינר צורי ור׳ מנינא תנא הוא ופליג אמתניתין והשתא הוו חמש סלעים דכר מועט ומאלה נמלא דחמש סלעים של בן אין שוו אלא שמנינא שבדינר צורי [ז] וצורי גופיה אין משקלו אלא שני פשיטים ומאלה נמלא דחמש סלעים של בן אין שוין פשוט אחד ממטבע אלנו לר׳ מנינא ועוד דדינר [ז] מפרש דהוא דינר מדינה ובלשון משנה רגיל לקרותו זוז ובלשון הש״ס רגיל לקרותו פשיטי כי ההוא דכתובות (דף פז.) דאמרינן חמשי זוזי פשיטי ועוד כל דזכתי בסתם דינרא [ז] הוה דהכא דמזדבנא בעשרים וחמשה זוזי בפ״ק דקדושין (דף מ.) גבי רב כהנא דיהיב ליה אליהו שיפא דדינרי ור׳ אמי [ז]דאשכח חוניא [ז] דדינרי כלומר [ז]דדינרין זהב וגרלה לפרש דכולהו לא פליגי ואמתני׳ קימי לפרושי לן [ז]שיעורא דר׳ [ז] אמי מנה צורי דלומר סלעים ה׳ סלעים ממנה של סלעים של בן: **רבי** אמי אמר דינרא ערבא. כלומר [ז] דינר של ערבית שוה ה׳ סלעים של בן ולא כמו שפי׳ בקונטר דסלע צורי [ז]דינרא ערבית וגם פירש [ז] שמצאתי בתשובת הגאונים של בבליים שבעה [ז]דינרים האמורים בכ״מ בהש״ס שהדינר שם מעה כסף עושין עשרה [ז] מאותו של ערבית ודברי מורתן זה את זה [ז] דכיון דדינר של ערבית קטן אפילו מדינר שבכל הש״ס אין יכול להיות דסלע צורי הוא דינר ערבית והלא בסלע ד׳ דינרי מאותם של צורי שבכל הש״ס דאורייתא אין דינו לימכר אלא כו׳ סלעים של כסף שהן כ״ד דינרי כסף שהן כ״ד זוז (והא׳ זוז דינר האי) וזהא דקאמר ר׳ יוחנן כ״ה זוז אותו זוז נכנס להכרע כ״ד זוזין אם היו שוקלין כל אחד לבד: פ״א פורסיא. כלומר שהוא כפרסור שבו עושין כל סחורה. למ״ה:

ס״ם. ממתניתין מת האב בתוך שלשים בחזקת שלא נפדה כו׳: **עד שיביא ראיה** גרסינן. ואי מיימי דאיה הוי פדוי וקשיא לשמואל: **ודידיה.** חמש סלעים דידיה חזיל כהן וטרוף ממשעבדי שהרי שיעבודו של כהן קדם והיינו דקאמר שמלוהו על מנה כלומר שמאביו נשתעבדו אותן נכסים לכהן: **וכהנך חמש בני חרי פריק ד׳ לבניה.** מיד דאי יהיב בני חרי משום פדיון דידיה הו לא מיפריק בנו דשמא שיעבוד הלקוחות [כ] קודם לגידת בנו: **לאו כלכוכה כשטר דמיא.** ואי יהיב בני חרי בשביל פדיון בנו הו לא מיפריק איהו דכהן לא מלי טרוף לקוחות: **מתני׳ מנה צורי.** מפרש בגמרא: **חמשים של אונס ושל מפקח.** כלומר וכן חמשים של אונס וכו׳: **וכולן בשקל הקדש.** דהוו עשרין מעין ואותן מעין שבמעות מנה צורי. ובגמ׳ [נא.] מפרש למה לי למיהדר ולמימני המי וכו׳ [ז]: **הון משקלים.** שקלים הבאים בנלסכה נאדר אין מניחין אם אלא מטבע של חלי שקלים: **גמ׳ מנה של צורי.** [ז]היולא במדינת צורי דהסלע ד׳ זוזים וזהו במשקל זהב של משקל שני פשיטין וחמלה למשקל הכחול: **רבי אמי אומר.** סלע צורי היינו דינר ערבא ישמעאלי. ולא [ז] פירש לי פשיטו ומצאתי בתשובת הגאונים בבליים שבעה דינרים האמורים בכל הש״ס שהדינר שם מעה כסף עושין עשרה מאותן שבמקל הקדש הוו כיון דכתיב (ויקרא מ) וכל ערכך יהיה בשקל הקדש: **אמר** רבי אבי מנה של צורי. פי׳ בקונטר היולא במדינת [ז]צור וזהו שיעור סלע של אותו מנה [ז]דבסלע ד׳ זוזים וזהו כמשקל זהוב של משקל שני פשיטים וחמלה למשקל הכחול וגרלה שקבלה היתה בידו מרבותיו ומשמע שרולה לומר דזוז הוא דינר של כסף ומשקלו [ז]של זהב וכמו כן פירש בפי׳ חומש בפרשת ואלה המשפטים גבי ל׳ [ז] שקל דהשקל משקלו ארבעה זהובים שהם חלי אונקי״ל למשקל היסר של קלוניא ומשמע נמי שרולה לומר דדינר כסף וזהב משקלו שוה דסלע הוא ד׳ דינרים אבל [ז] לא גרלה לר״ת [ז]מדקאמר דדינר של זהב משקלו כפנים של כסף כמו שאפרש בסמוך ועוד פי׳ בקונטר דר׳ מנינא דאמר [ז] איסתירא סרסיא דמזבנא דמנינא מייניהו בדינרא דינרא היינו בדינר האמור בכל הש״ס הוא דינר [ז] שמנינא שבדינר צורי ור׳ מנינא תנא הוא ופליג אמתניתין והשתא הוו חמש סלעים דכר מועט ומאלה נמלא דחמש סלעים של בן אין שוו אלא שמנינא שבדינר צורי [ז] וצורי גופיה אין משקלו אלא שני פשיטים ומאלה נמלא דחמש סלעים של בן אין שוין פשוט אחד ממטבע אלנו לר׳ מנינא ועוד דדינר [ז] מפרש דהוא דינר מדינה ובלשון משנה רגיל לקרותו זוז ובלשון הש״ס רגיל לקרותו פשיטי כי ההוא דכתובות (דף פז.) דאמרינן חמשי זוזי פשיטי ועוד כל דזכתי בסתם דינרא [ז] הוה דהכא דמזדבנא בעשרים וחמשה זוזי בפ״ק דקדושין (דף מ.) גבי רב כהנא דיהיב ליה אליהו שיפא דדינרי ור׳ אמי [ז]דאשכח חוניא [ז] דדינרי כלומר [ז]דדינרין זהב וגרלה לפרש דכולהו לא פליגי ואמתני׳ קימי לפרושי לן [ז]שיעורא דר׳ [ז] אמי מנה צורי דלומר סלעים ה׳ סלעים ממנה של סלעים של בן: **רבי** אמי אמר דינרא ערבא. כלומר [ז] דינר של ערבית שוה ה׳ סלעים של בן ולא כמו שפי׳ בקונטר דסלע צורי [ז]דינרא ערבית וגם פירש [ז] שמצאתי בתשובת הגאונים של בבליים שבעה [ז]דינרים האמורים בכ״מ בהש״ס שהדינר שם מעה כסף עושין עשרה [ז] מאותו של ערבית ודברי מורתן זה את זה [ז] דכיון דדינר של ערבית קטן אפילו מדינר שבכל הש״ס אין יכול להיות דסלע צורי הוא דינר ערבית והלא בסלע ד׳ דינרי מאותם של צורי שבכל הש״ס דאורייתא אין דינו לימכר אלא כו׳ סלעים של כסף שהן כ״ד דינרי כסף שהן כ״ד זוז (והא׳ זוז דינר האי) וזהא דקאמר ר׳ יוחנן כ״ה זוז אותו זוז נכנס להכרע כ״ד זוזין אם היו שוקלין כל אחד לבד: פ״א פורסיא. כלומר שהוא כפרסור שבו עושין כל סחורה. למ״ה:

הגהות הב״ח

(א) גמ׳ למעות בעיניהו ת״ס: (ב) שם ותת אומת בני פדוי תני אין בני פדוי וא״ג דקיימא לן: (ג) שם כמנה וחמשים של אונס: (ד) שם חון מן השקלים:

מוסף רש״י

דליכא אלא חמש סלעים. לגלות ליה נכסי אלא ה׳ סלעים (דחושין כט.), **כבתובה בשטר דמיא.** וכפדיון עלמו היה מחייב קודם שישעבד קרקעותיו ויטרוף את הלקוחות, הילך בחמש בני חרי לאיכה פריק לבניה דאין זה אונסא לגלקוחות שהרי מלות בני אלו יוחר ממלאתו (שם), **ודידיה אזיל וטריף.** לקוחות על פדיון עלמו (שם), **לאו כבתובה בשטר דמיא.** ואיכא נגיה ממשועבדים צורי. שקל הקדש שים בכ״ה שקלים מנה צורי (קדושין יא.).

רבינו גרשום

התם בידו לקדישה מעכשיו אפי׳ בתוך שלשים הלכך הוו קדושי ואע״ג דנתעכלו המעות: הא לא מת בנו פדוי אע״ג דנתן לו קודם: עד שיאמרו לו שנפדה. הא אמרו לו שנפדה אע״ג דבתוך ל׳ הוה הוי פדוי: לאו כבתובה בשטר דמיא. ואיכא נגיה ממשועבדים צורי. שקל הקדש שים בכ״ה שקלים מנה צורי (קדושין יא.).

מסורת הש״ס

א) [נדה כד: ע״ש], ב) [ע״ל שיטת רמ״ה], ג) [קדושין כט. ע״ש], ד) [ברכות ו: וש״נ], ה) [קדושין יח:], ו) [ויטלן רש״ס], ז) גי׳ אל״ק דיוקא המדינת צור ושיטור של אותה מנה כ״ה סלעים והסלע ד׳ זוזים כו׳ כ״ל ועי׳ כמדרי שמכיל דנרי רש״י כגי׳ זו, ח) ולעריף מהני ל״ק, ט) כס״ל: כהן, י) שהיא קודם לבנו ל״ק, כ) [וע״ש תוס׳ קדושין כט: ד״ה ואחיו], ל) גי׳ ל״ק דור ושיעור של אותה מנה כ״ה סלעים והסלע ד׳ זוזים, מ) כ״ל כמל ל״ק, נ) דקאמר מיפריק ליה דכהן לא מלי טרוף לקוחות: **מתני׳ מנה צורי.** מפרש בגמרא: **חמשים של אונס ושל מפקח.** כלומר וכן חמשים של אונס וכו׳: **וכולן בשקל הקדש.** דהוו עשרין מעין ואותן מעין שבמעות מנה צורי. ובגמ׳ [נא.] מפרש למה לי למיהדר ולמימני המי וכו׳ [ז]: **הון משקלים.** שקלים הבאים בנלסכה נאדר אין מניחין אם אלא מטבע של חלי שקלים: **גמ׳ מנה של צורי.** [ז]היולא במדינת צורי דהסלע ד׳ זוזים וזהו במשקל זהב של משקל שני פשיטין וחמלה למשקל הכחול: **רבי אמי אומר.** סלע צורי היינו דינר ערבא ישמעאלי. ולא [ז] פירש לי פשיטו ומצאתי בתשובת הגאונים בבליים שבעה דינרים האמורים בכל הש״ס שהדינר שם מעה כסף עושין עשרה מאותן שבמקל הקדש הוו כיון דכתיב (ויקרא מ) וכל ערכך יהיה בשקל הקדש: **אמר** רבי אבי מנה של צורי. פי׳ בקונטר היולא במדינת [ז]צור וזהו שיעור סלע של אותו מנה [ז]דבסלע ד׳ זוזים וזהו כמשקל זהוב של משקל שני פשיטים וחמלה למשקל הכחול וגרלה שקבלה היתה בידו מרבותיו ומשמע שרולה לומר דזוז הוא דינר של כסף ומשקלו [ז]של זהב וכמו כן פירש בפי׳ חומש בפרשת ואלה המשפטים גבי ל׳ [ז] שקל דהשקל משקלו ארבעה זהובים שהם חלי אונקי״ל למשקל היסר של קלוניא ומשמע נמי שרולה לומר דדינר כסף וזהב משקלו שוה דסלע הוא ד׳ דינרים אבל [ז] לא גרלה לר״ת [ז]מדקאמר דדינר של זהב משקלו כפנים של כסף כמו שאפרש בסמוך ועוד פי׳ בקונטר דר׳ מנינא דאמר [ז] איסתירא סרסיא דמזבנא דמנינא מייניהו בדינרא דינרא היינו בדינר האמור בכל הש״ס הוא דינר [ז] שמנינא שבדינר צורי ור׳ מנינא תנא הוא ופליג אמתניתין והשתא הוו חמש סלעים דכר מועט ומאלה נמלא דחמש סלעים של בן אין שוו אלא שמנינא שבדינר צורי [ז] וצורי גופיה אין משקלו אלא שני פשיטים ומאלה נמלא דחמש סלעים של בן אין שוין פשוט אחד ממטבע אלנו לר׳ מנינא ועוד דדינר [ז] מפרש דהוא דינר מדינה ובלשון משנה רגיל לקרותו זוז ובלשון הש״ס רגיל לקרותו פשיטי כי ההוא דכתובות (דף פז.) דאמרינן חמשי זוזי פשיטי ועוד כל דזכתי בסתם דינרא [ז] הוה דהכא דמזדבנא בעשרים וחמשה זוזי בפ״ק דקדושין (דף מ.) גבי רב כהנא דיהיב ליה אליהו שיפא דדינרי ור׳ אמי [ז]דאשכח חוניא [ז] דדינרי כלומר [ז]דדינרין זהב וגרלה לפרש דכולהו לא פליגי ואמתני׳ קימי לפרושי לן [ז]שיעורא דר׳ [ז] אמי מנה צורי דלומר סלעים ה׳ סלעים ממנה של סלעים של בן: **רבי** אמי אמר דינרא ערבא. כלומר [ז] דינר של ערבית שוה ה׳ סלעים של בן ולא כמו שפי׳ בקונטר דסלע צורי [ז]דינרא ערבית וגם פירש [ז] שמצאתי בתשובת הגאונים של בבליים שבעה [ז]דינרים האמורים בכ״מ בהש״ס שהדינר שם מעה כסף עושין עשרה [ז] מאותו של ערבית ודברי מורתן זה את זה [ז] דכיון דדינר של ערבית קטן אפילו מדינר שבכל הש״ס אין יכול להיות דסלע צורי הוא דינר ערבית והלא בסלע ד׳ דינרי מאותם של צורי שבכל הש״ס דאורייתא אין דינו לימכר אלא כו׳ סלעים של כסף שהן כ״ד דינרי כסף שהן כ״ד זוז (והא׳ זוז דינר האי) וזהא דקאמר ר׳ יוחנן כ״ה זוז אותו זוז נכנס להכרע כ״ד זוזין אם היו שוקלין כל אחד לבד: פ״א פורסיא. כלומר שהוא כפרסור שבו עושין כל סחורה. למ״ה:

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com